

DUYGULU ÇİÇƏKLƏRDƏN LƏÇƏKLƏR

(Bənövşə Daşdılının yeni şeirlər kitabı haqqında)

Bənövşə Daşdıli (İbadova) Laçın rayonunda dünyaya gəlir. İxtisasca psixoloqdur. Uzun müddət Bakıda, Yasamal rayonunda - 18 sayılı Pilot məktəbində müəllimlik edib. Şeirə, ədəbiyyata həvəs elə Laçında-Daşdıli kəndində-məktəb illərində başlayıb. Sonralar bu həvəs - şeirə sonsuz məhəbbət onu poeziya aləminə gətirdi. Şeirləri ədəbi almanixlarda, qəzet və jurnallarda çap olundu. 2018-ci ildə Türkiyənin Sivas bölgəsinin yazarlar və şairlər birliyində bekir Alimin redaktorluğu ilə dərc olunmuş şeirlər toplusunda onun şeirlərinə də yer ayrılıb. Türkiyədə dərc olunan "100 yılında 100 kelme" - "ATATÜRK VƏ ÇANAKKALE" hadisələrinə həsr olunmuş şeirləri ödüllərə layiq görüldü. Şairənin indiyə qədər "Yurd həsrəti", "Bənövşəsi solan Laçın", "Səndən aralı", "Sən yanımda olmayan-da", "Ünvansız səfərə çıxmağım gəlir", "Unutdum desəm, inanma", "Nə sən həmənkisən, nə mən həmənkisi", "Hərdən məni yada sal" şeir kitabları işıq üzü görmüşdür.

Mən Bənövşə Daşdılının "Ünvansız səfərə çıxmağım gəlir" şeirlər kitabına (2016) "Bənövşənin bənövşələri" adlı ön söz yazmışam. Həmin ön söz Bənövşə Daşdılının bu şeiri ilə başlayırdı:

*Həsrətn ağırdır, çəkə bilmirəm,
Üzümə bağlıdır yolu dağların.
Daha öz yurduma dönə bilmirəm,
Uzanılı qalib qolu dağların.*

*Kəkotu, əvəlik, qırxbuğum, şomu,
Özgədir ləzzəti, başqadır tami.
Min dərdə dəvadır bir gülün qomu,
Sinəsi dərmanla dolu dağların.*

*Beşbulaq yaylağı, Bacılı düzü,
Qatarpdaşın yayı, Qırxqızın yayı,
Kişnəyir köhlənlər, mələşir quzu,
Gözəldir həm sağrı, solu dağların.*

*Zirvəsində daşdan qala quraydın,
Keşiyində gecə-gündüz duraydın,
Bitib bənövşə tək boynun buraydın,
Olaydın Bənövşə, qulu dağların!*

Bu şeir yazılında Bənövşə Daşdılının doğulduğu Laçın rayonu işğal altında idi. Odu ki, onun həmin kitabda çap olunan şeirlərində Laçın həsrəti şeirlərinin əsas mövzusu idi. Amma indi Laçıq azaddır və mənəcə, Bənövşə xanımın yeni şeirlərində azad olmuş Laçının və onun kendi Daşdılının azadlıq havası, gözəllik dünyası öz əksini tapacaq.

Bənövşə Daşdılının yeni şeirlər kitabı - "İlk sevgimiz nağıl idi əzizim" qar-

şımdadır. Kitabdakı bölmələrdən biri "Vətənə aid şeirlər" adlanır. "Ulu öndərə", "Allah sizi qorusun, ey Ali Baş Komandan", "İlham Əliyevə", "Qarabağın fəthi Ali Baş Komandan" adlı şeirlərdə yeni Azərbaycanın qurucusu-ulu öndər Heydər Əliyev və Qarabağı işğaldan azad edən, Ordumuzun Baş Komandanı xalqın böyük oğlu İlham Əliyev mədh edilir. Bir azərbaycanlı şairənin bu şeirlərdə səslənən ürək sözləri təkəcə onun yox, hamımızın ürək sözüdür. Sonra gəlir azad olmuş Laçına həsr olunan şeirlər...

*Bənövşəyəm, mən arzuma yetəcəm,
Hər kəndinə ziyarətə gedəcəm.
Bir Allaha min yol şükür edəcəm,
Səcdəgahım, qılbaşgahım, ocağım,
Ata yurdum, həm əbədi, əzəli,
Tapammadım Laçın kimi gözəli.*

Laçına həsr olunmuş ən yaxşı şeir "Gözün aydın"dır.

*Qayıdıb biz gəlirik,
Torpaqlar, gözün aydın!
Suyundan içəcəyik,
Bulaqlar gözün aydın!*

*Dağından duman itdi,
Dığalar qaçdı getdi.
Gülün bu payız bitdi,
Yarpaqlar, gözün aydın!*

Kitabda olan əksər şeirlər məhəbbət mövzusunda. Əlbəttə, Azərbaycan poeziyasını sevgisiz, məhəbbətsiz təsvir etmək olmaz. Elə bir şair tapamamız ki, sevgidən - bu ali hissdən şeir yazmasın. Azərbaycan poeziyasının Füzuli, Nəsimi, Xətai, Seyid Əzim Şirvani, Əliqası Vahid, Səməd Vurğun, Mikayıl Müşfiq, Bəxtiyar Vahabzadə, Əli Kərim, Nəriman Həsənzadə, Nüsrət Kəşəmənli, Əbülfət Mədətoğlu, kimi şairləri ilə yanaşı, Məhsəti Gəncəvi, Xan qızı Natəvan, Fatma xanım Kəminə, Mirvarid Dilbazi, Nigar Rəfibəyli xanım

şairlər də sevgiyə-bu ali duyğuya sevgi dolu şeirlər həsr etmişlər. Bənövşə Daşdılının da hisslərin təmizliyindən saflığından yaranan sevgi şeirləri onun ürəyindən qopan duyğulardır.

Nədir məhəbbət, insan iyə cavanlığında da, yaşa dolanda dabu hissəni onu tərk etmir? Nədir illər boyu üreyin yaxıbyandıran? Nədir bu göz yaşları? Bu suallara Bənövşə Daşdılının şeirləri cavab verər:

*Bun ə eşqdi, Allahım?
Gec gəldi, tez də bitdi.
Göyü yandırdı ahım,
Məni də Kərəm etdi.*

*Səni necə sevdirdimi axı özün bilirdin.
Yumub gözlerimi yaz səli kimi çağladım.
Öyrənirəm sensizliyə yavaş-yavaş.*

*Ayrıliq havası çalır bə sızdım,
Çəməni aradım, çölləri gəzdim.
Dəryaya baş vurdum, göllərdə üzdim
Axtardım, amma ki tapa bilmədim.*

Əlbəttə, belə misalların sayını artırmaq olar. Nəticədə deyə bilərəm ki, Bənövşə Daşdıli heç də uğursuz bir sevginin acılıqlarını qələmə almır, o, sadəcə, unudulmaz, həmişə xəyallarında yaşayan o gözəl sevgidən danışır.

Kitabda müəllifin iki qəzəli ilə də tanış oldum. "Mənə" və "Getdim" rədifli qəzələrdə bəzi sınıqlar, bir-birilə uyşmayan sözlər, ifadələr olsa da, ahəngi, ritmi gözənlilib.

Bənövşə Daşdılının şeirləri içərisində qoşmaları haqqında ayrıca danışmaq olar. O, xalq şeirinin - folklorun heç vaxt öz tərəvətini itirməyən bu formasında bir neçə gözəl nümunə yarada bilib. Elə onun şeirləri barədə sözümlə də "Mənim" adlı qoşmıpsı ilə bitirirəm:

*Mən dağlar qızıyam, dağ vüqarlıyam,
Bircə üzüm, bircə sözüm var məim.
Qartalda almışam iti baxışı,
Baxmağa işıqlı gözüm var mənim.*

*Yazda seyrangahım, payız ovlağım,
Yay mövsümündə də var Dəlidağım,
Sərin su içməyə çoxdur bulağım
Bacılı düzü tək düzüm var mənim.*

*Çox dağlar aşmışam, dəre keçmişəm,
Ceyran bulağında su da içmişəm.
Otuz il Laçında ayrı düşmüşəm,
Qartallı dağlarda izim var mənim.*

*Bənövşəyəm, oldum qəmlərə sirdaş
Əzəldən düşübdür bəxtimə sal daş.
Tikanlı kol oldu ömrümə yoldaş,
Bənövşə həyalı üzüm var mənim.*